

เงินดิจิทัล: บริบทของการพิจารณาความเป็นเงิน Digital Currency: A Contextual Consideration of Money

เสวียน แก้ววงษา¹
Sawian Kaewwongsa¹

บทคัดย่อ

ปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในด้านต่าง ๆ รวมถึงด้านเศรษฐกิจและด้านการเงิน จึงส่งผลให้เกิดผลิตภัณฑ์และบริการด้านการเงินเกิดขึ้นมากมาย เพื่อตอบสนองความต้องการและอำนวยความสะดวกให้กับสังคม โดยหนึ่งในผลิตภัณฑ์ด้านการเงินที่ได้รับความนิยมสูงมากในปัจจุบันคือเงินที่อยู่ในรูปแบบของเงินดิจิทัล แต่ปัญหาที่พบคือสังคมยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับเงินดิจิทัล บทความนี้จึงได้เทียบให้เห็นถึงความแตกต่างของเงินดิจิทัลกับเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเงินทั้งสองประเภทมีความใกล้เคียงกันมาก จนทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนว่าเป็นสิ่งเดียวกัน และได้ทำการวิเคราะห์ถึงเงินดิจิทัลในบริบทของความเป็นเงิน

เงินอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง มูลค่าเงินที่บันทึกในชิพคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในบัตรพลาสติกหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ โดยเงินที่อยู่ในรูปแบบของเงินอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการนำเงินสกุลเดิมที่มีอยู่แล้วมาบันทึกข้อมูลลงในบัตรพลาสติกหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายสินค้าเท่านั้น ส่วนเงินดิจิทัลจะเป็นรูปแบบของการสร้างหน่วยเงินที่ใช้ในการซื้อขายเป็นสกุลของตนเอง โดยใช้คอมพิวเตอร์เชื่อมต่อกันเป็นเครือข่าย และมีการคิดค้นระบบป้องกันมาใช้ควบคู่กับการเข้ารหัสของเงินในแต่ละสกุล ซึ่งหากวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ของเงินเงินดิจิทัลยังมีจุดคล้ายในส่วนของการใช้เป็นมาตรฐานในการชำระหนี้ในภายหน้า และการใช้เป็นเครื่องรักษามูลค่า ส่วนในมุมมองด้านคุณสมบัติของเงินที่ดี เงินดิจิทัลยังขาดคุณสมบัติในด้านการเป็นที่ยอมรับของสังคม การมีเสถียรภาพในมูลค่า และ ปริมาณที่ยืดหยุ่นได้

จากการวิเคราะห์พบว่าเงินดิจิทัล ในยุคปัจจุบันยังมีจุดบกพร่องของการทำหน้าที่เป็นเงิน และยังคงขาดคุณสมบัติของเงินที่ดี แต่เหตุใดในปัจจุบันจึงมีกระแสเกี่ยวกับความต้องการเงินดิจิทัลเกิดขึ้นในตลาด ประเด็นปัญหาในข้อนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ไม่ได้พิจารณาคุณค่าของเงินดิจิทัลตามคุณสมบัติของความเป็นเงิน ซึ่งเน้นการใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน แต่เป็นการพิจารณาเงินดิจิทัลเป็นทรัพย์สินทางการเงิน

¹อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
E-mail address: sawian@ru.ac.th

ซึ่งเน้นถึงผลตอบแทนที่ได้รับจากการถือทรัพย์สินชนิดนั้น ๆ มากกว่า และหากการครอบครองเงินดิจิทัลถูกใช้เพื่อหวังผลจากอัตราผลตอบแทนในรูปแบบของทรัพย์สินทางการเงิน ย่อมต้องเปรียบเทียบผลได้ที่จะได้รับและความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เทียบกับถือครองทรัพย์สินในรูปแบบอื่นๆ และต้องคำนึงถึงการมีกฎหมายรองรับ ซึ่งเป็นการใช้บังคับระหว่างผู้ให้สัญญาและผู้รับสัญญา รวมถึงต้องทำการศึกษากำหนด เงื่อนไข และวิเคราะห์ปัจจัยการคงอยู่ในตลาดของเงินดิจิทัลสกุลนั้นๆ ให้รอบคอบ

ความสำคัญ: เงินดิจิทัล เทคโนโลยีด้านการเงิน ผลิตภัณฑ์ด้านการเงิน

Abstract

Recently, the technological progress has played more important role in system of economies and financial markets. The technology itself is also affecting financial products and services to meet the needs and facilitate the society. One of the financial products, mentioned in this article, is the money in a form of digital currency. The problem is that society is still lacking in understanding digital currency. Thus, this article compares the difference between 'digital currency' and 'electronic money (or e-money)'. Both are types of money which are available only in digital form but are different in currency system, resulting in misunderstanding and misuse. At that point, we analyze digital currency in the context of money.

E-money refers to the amount of money which is saved in a computer chip within a plastic card and electronic network. People use an existing E-money for purchasing goods and services, while digital currency is a form of new currency, generated by network of the computers in order to exchange electronically. Moreover, protection systems are used in conjunction with the encryption of the currency. Therefore, the article analyzes the properties of digital currency based on roles of the money. Some findings can conclude that digital currency has disadvantages in terms of a standard for future repayments and a store of values. Additionally, in aspect of the good money, digital currency is also lacking in terms of social acceptance, value stability and flexibility.

From the analysis, it found that digital currency is still lacking good properties in aspect of the role of money and the good money. This has raised the question of why people need for more digital currency in the markets? This issue is due to the fact that it is not considered as a value of digital currency based on its properties, such as a medium of

exchange. Nevertheless, considering digital currency as a financial asset, the emphasis is on the returns from holding the property. If the possession of the digital currency is used to derive a return of financial assets, we need to compare the results to be obtained and the risks to be occurred, as well as compared with holding other types of property. It is important to take into account the legal provisions that apply between the contractors. It is also necessary to understand the origins, conditions and carefully analyze the factors that are secure in the market of digital currency.

Keywords: Digital currency, Financial Technology, Financial products

บริบทของการดำเนินกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจในปัจจุบันที่การค้าขายสินค้าไม่ได้เกิดขึ้นในตลาดที่มีการจัดตั้งขึ้นตามสถานที่ต่าง ๆ เพียงเท่านั้น แต่การค้าขายกลับเกิดขึ้นในตลาดเสมือน ผ่านทางเครื่องมือสื่อสารที่มีการพัฒนาปรับปรุงให้มีศักยภาพมากขึ้น ซึ่งในรูปแบบของการค้าขายสินค้านอกจากปัจจัยด้านสินค้าที่ในการซื้อขายแล้ว ยังมีอีกปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน นั่นคือ สิ่งจะนำมาใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน หรือเงินที่ใช้ตอบสนองการซื้อขายในตลาดเสมือนดังกล่าว โดยในปัจจุบันได้มีผลิตภัณฑ์หลากหลายชนิดที่เป็นบริการช่วยเชื่อมโยงให้การซื้อขายให้มีความสะดวก ทั้งในส่วนที่อยู่ในรูปแบบของเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-money / e-wallet) และในส่วนที่เป็นเงินดิจิทัล (digital currency)

ความแตกต่างระหว่าง เงินอิเล็กทรอนิกส์ และเงินดิจิทัล

หลายๆ ท่านที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการซื้อขายทั้งสินค้าออนไลน์และออฟไลน์ คงเคยพบเจอกับรูปแบบของการชำระเงินค่าสินค้าและบริการต่างๆ ทั้งที่เป็นในส่วนของการชำระค่าสินค้าซึ่งในรูปแบบเก่า ซึ่งเป็นการใช้จ่ายเงินสดโดยตรง, การโอนเงินระหว่างบัญชีของผู้ซื้อและผู้ขาย หรืออาจจะเป็นรูปแบบของการชำระค่าสินค้าผ่านตัวกลางทางการเงิน เช่นการตัดบัญชีบัตรเครดิต หรือการชำระเงินที่เริ่มได้รับความนิยมในปัจจุบัน เช่น การชำระผ่านเงินอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่วนใหญ่เรียกทับศัพท์เป็น e-money/e-wallet หรือการชำระผ่านเงินดิจิทัลแต่ก็ยังคงมีหลายท่านที่มีความสับสนในผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่มีอยู่มากมาย ว่าผลิตภัณฑ์เหล่านั้นจัดเป็น e-money / e-wallet หรือเงินดิจิทัลกันแน่ ดังนั้น ในช่วงต้นนี้จะแนะนำให้รู้จักกับคำจำกัดความและรูปแบบโดยคร่าวๆ ของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

เงินอิเล็กทรอนิกส์

เงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-money / e-wallet) ธนาคารแห่งประเทศไทยได้นิยามความหมายไว้ว่า “มูลค่าเงินที่บันทึกในชิพคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในบัตรพลาสติก หรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์มือถือ หรือเงินที่อยู่ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น โดยผู้ใช้บริการได้ชำระเงินล่วงหน้าแก่ผู้ให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์และ

ผู้ใช้บริการสามารถนำไปใช้ชำระค่าสินค้า ค่าบริการแทนการชำระด้วยเงินสดตามร้านค้าที่รับชำระ” ซึ่งในการแบ่งประเภทของผู้ให้บริการ e-money มีการแบ่งออกเป็น 3 บัญชี คือ

บัญชี ก - เป็นการให้บริการ e-money ที่ใช้ซื้อสินค้าหรือรับบริการเฉพาะอย่างตามรายการที่กำหนดไว้ล่วงหน้า จากผู้ให้บริการเพียงรายเดียว นอกจากนี้มีผู้ให้บริการที่รับยกเว้น เช่น บัตร e-Money ที่ใช้ซื้ออาหารในศูนย์อาหารตามห้างสรรพสินค้า

บัญชี ข - เป็นการให้บริการ e-money ที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ให้บริการหลายราย ณ สถานที่ที่อยู่ภายใต้ระบบการจัดจำหน่ายและการให้บริการเดียวกัน ได้แก่

- ธุรกิจ Franchise หรือตัวแทนการจัดจำหน่าย ซึ่งมีสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายการค้าเดียวกัน เช่น บิมน้ำมัน
- ธุรกิจที่มีรูปแบบการให้บริการเดียวกัน เช่น ระบบขนส่งมวลชน
- ธุรกิจที่อยู่ภายใต้การดำเนินนโยบาย บริหารจัดการในลักษณะกลุ่มเดียวกัน เช่น กิจการในเครือ
- ธุรกิจที่ประกอบกิจการอยู่ในบริเวณหรือพื้นที่การจัดจำหน่ายเดียวกัน เช่น ศูนย์การค้า

บัญชี ค - เป็นการให้บริการ e-money ที่ใช้ซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ให้บริการหลายราย โดยไม่จำกัดสถานที่และไม่อยู่ภายใต้ระบบการจัดจำหน่ายและการให้บริการเดียวกัน เช่น การนำไปใช้ชำระค่าสินค้า/ค่าบริการที่จำหน่ายผ่านเว็บไซต์ต่าง ๆ ทางอินเทอร์เน็ต หรือตามร้านค้าที่รับชำระด้วย e-money เป็นต้น

มาถึงช่วงนี้ คงพอที่จะนึกภาพผลิตภัณฑ์ที่เราคุ้นเคยซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มของ e-money อาทิเช่น true money บัตรเดบิตของธนาคารต่าง ๆ central gift card ตัวโดยสารเอ็มอาร์ที เป็นต้น โดยจะพอสังเกตเห็นได้ว่าในทุก ๆ ผลิตภัณฑ์ที่กล่าวมา ไม่ได้มีการคิดค้นเงินสกุลใหม่ขึ้นมาใช้ในระบบแต่อย่างใด เป็นเพียงการเปลี่ยนมูลค่าของเงินสกุลเดิมให้ไปอยู่ในรูปแบบของการบันทึกมูลค่าด้านอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น การควบคุมสั่งการระบบมาจากฐานข้อมูลส่วนกลางของผู้ที่คิดค้นผลิตภัณฑ์เหล่านั้น

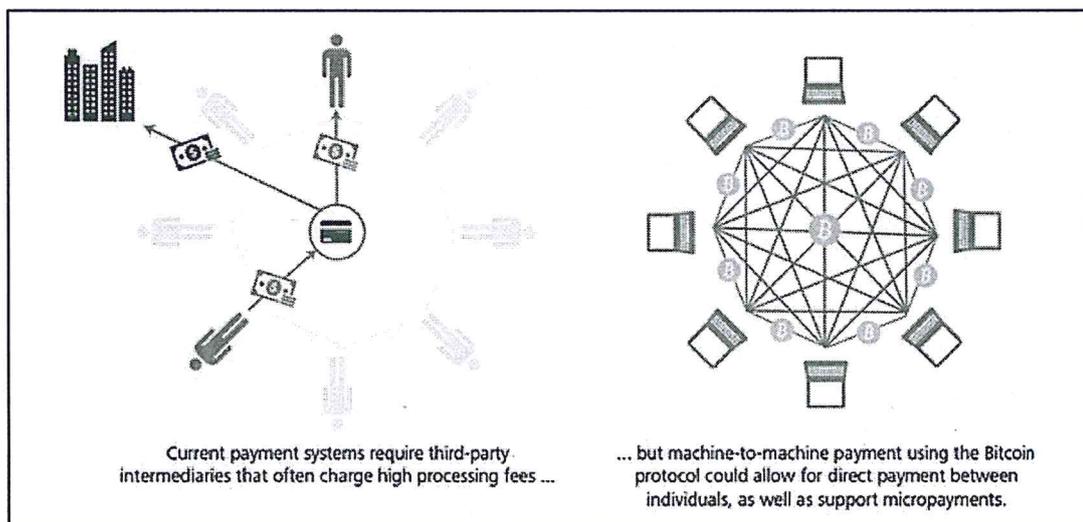
เงินดิจิทัล

เงินดิจิทัล (digital currency) ยังไม่มีการให้คำนิยามที่ชัดเจน แต่ที่ปรากฏโดยส่วนใหญ่จะเป็นเงินที่ถูกสร้างมาด้วยพื้นฐานของระบบเงินอิเล็กทรอนิกส์เช่นเดียวกับ e-money แต่แตกต่างกันที่รูปแบบของผลิตภัณฑ์ที่เป็นเงินดิจิทัล เป็นรูปแบบของการสร้างหน่วยเงินที่ใช้ในการซื้อขายเป็นสกุลของตนเอง และ

ประเด็นที่มีความแตกต่างที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งก็คือระบบการควบคุม ซึ่งเงินที่อยู่ในรูปแบบของ e-money ระบบการควบคุมจะเป็นแบบรวมศูนย์ โดยการควบคุมสั่งการระบบมาจากฐานข้อมูลส่วนกลางของผู้ที่คิดค้นผลิตภัณฑ์เหล่านั้น ซึ่งจะแตกต่างจากเงินดิจิทัลที่ระบบไม่ได้มีการควบคุมจากส่วนกลาง แต่เป็นในรูปแบบของ peer-to-peer คือการใช้คอมพิวเตอร์เชื่อมต่อกันเป็นเครือข่าย และมีการคิดค้นระบบป้องกันมาใช้ควบคู่กับการเข้ารหัสของเงินในแต่ละสกุลโดยมีเทคโนโลยีที่มาช่วยควบคุมการดำเนินงานดังกล่าว คือ Blockchain (บล็อกเชน) ในปัจจุบันมีเงินที่อยู่ในรูปของเงินดิจิทัลจำนวนมากมายหลายสกุล แต่ที่นิยมใช้และได้ยืนยันชื่อกันบ่อยๆ อาทิเช่น Bitcoin, Ethereum, Ripple และ Litecoin

แล้ว Blockchain คืออะไร? หากจะให้ใช้คำอธิบายโดยง่ายๆ Blockchain ก็คือเทคโนโลยีที่ช่วยนำมายืนยันความปลอดภัย และความน่าเชื่อถือโดยไม่ต้องอาศัยคนกลางลงนึกภาพการทำธุรกรรมทางการเงินในรูปแบบของ e-money จะมีตัวกลางทางการเงินที่คอยยืนยันความน่าเชื่อถือและตัวบุคคล ซึ่งอยู่ในระบบฐานข้อมูลส่วนกลางของผู้ให้บริการ e-money นั้นๆ แต่ในส่วนของเงินดิจิทัล ที่มีการใช้ระบบ Blockchain หากมีการทำธุรกรรมในแต่ละครั้ง ข้อมูลการใช้จะไม่ได้ถูกควบคุมจากส่วนกลาง แต่จะถูกประมวลผลในรูปแบบการกระจายไปยังคอมพิวเตอร์เครือข่าย ที่มีการจัดเก็บไฟล์ข้อมูลไว้เหมือนกัน เสมือนกับการตัดระบบการควบคุมศูนย์กลางที่เป็นตัวกลางการยืนยัน เปลี่ยนเป็นการให้คอมพิวเตอร์ในระบบเครือข่ายเข้ามาดำเนินการแทน

ภาพที่ 1: ระบบควบคุมการทำงานของ e-money และ เงินดิจิทัล

ที่มา: <https://dupress.deloitte.com/dup-us-en/topics/emerging-technologies/bitcoin-fact-fiction-future.html>

ค่านิยมของเงิน

เงิน ในความหมายของนักเศรษฐศาสตร์นั้น มีการให้คำนิยามไว้หลากหลาย แต่โดยรวมแล้วจะมีสิ่งที่คล้ายกันในทุกความหมาย คือมีการนิยามเกี่ยวกับอำนาจซื้อสินค้าและบริการของเงิน โดยพิจารณาว่า เงิน คือ สิ่งใดก็ได้ที่ใช้เป็นสื่อกลางที่ใช้ในการแลกเปลี่ยน นับตั้งแต่ในอดีตที่ยังไม่มีการสร้างเงินรูปแบบชัดเจนอย่างไร ปัจจุบัน ก็ใช้สินค้าอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับของคนในระบบเศรษฐกิจนั้นๆ เป็นตัวแทนเป็นตัวแทนของเงิน เช่น ใบชา เปลือกหอย เป็นเงิน นับเรื่อยมาจนถึงในยุคที่มีการค้นพบทองคำหรือโลหะมีค่า ก็ใช้โลหะดังกล่าวทำเป็นเงิน โดยในช่วงต้นจะกำหนดจำนวนเงินเต็มตามมูลค่าของโลหะนั้นๆ แต่ในยุคถัดมาที่การค้าขายในระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัวมากขึ้นมากกว่าการขยายตัวของทองคำหรือโลหะมีค่า ก็เริ่มกำหนดค่าของเงินในมูลค่าที่เกินกว่าโลหะดังกล่าว หรือที่เรียกว่า เงินไม่เต็มมูลค่า ที่มีการใช้เรื่อยมาจนถึงยุคปัจจุบัน ในรูปแบบเงินเหรียญและธนบัตรชนิดต่าง ๆ ที่ไม่ได้มีมูลค่าในตัวของมันเอง

จากที่กล่าวมาเห็นได้ว่าเงินที่เกิดขึ้นในแต่ละยุค คือสิ่งที่จะนำมาใช้ที่ใช่เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน และสังคมให้การยอมรับ แต่ก็ไม่ใช่ทุกอย่างที่สมมุติมาให้เป็นเงิน จะได้รับการยอมรับโดยเสมอไป การที่จะเป็นเงินตามนิยามนี้ได้ สิ่งเหล่านั้นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีบทบาทหน้าที่ และมีคุณสมบัติของสิ่งที่จะเป็นเงินที่ดีด้วย

บทบาทหน้าที่ของเงิน

เมื่อพิจารณาจากสิ่งที่ใช้เป็นเงินในยุคที่ผ่านมา พบว่าสิ่งที่ใช้เป็นเงินจะมีหน้าที่พื้นฐานที่เหมือนกัน ๓ หน้าที่ คือ

1. เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน (medium of change) ถือว่าเป็นหน้าที่แรกและหน้าที่สำคัญที่สุดของเงิน ส่วนหน้าที่อื่น ๆ ล้วนมีพื้นฐานมาจากหน้าที่นี้ทั้งสิ้น
2. เป็นเครื่องวัดมูลค่า (standard of value) หมายถึงเงิน การที่ใช้เป็นหน่วยกลางในการวัดมูลค่าของสินค้าและบริการทุกชนิดให้มีมูลค่าอยู่ในหน่วยเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้การวัดสินค้าแต่ละชนิดเมื่อเทียบกับสินค้าอื่นและง่ายต่อการจัดบันทึกหรือการจัดทำข้อมูลทางบัญชี
3. เป็นมาตรฐานในการชำระหนี้ในภายหน้า (standard of deferred payments) เมื่อเงินสามารถใช้เป็นสื่อกลางในการซื้อสินค้าและบริการทุกอย่าง การชำระหนี้ด้วยเงินจึงเป็นที่ยอมรับ ซึ่งเงินได้ช่วยอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหนี้และลูกหนี้ ให้พิจารณามูลค่าผลตอบแทนจากการกู้ยืมเป็นหน่วยเดียวกัน

4. เป็นเครื่องรักษามูลค่า (store of value) หมายถึง เงินมีบทบาทในการเก็บรักษาอำนาจซื้อไว้ไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก หรือไม่มีการเสื่อมสลายมูลค่าไปตามกาลเวลา ซึ่งจะทำให้เงินมีสภาพเป็นสินทรัพย์อีกรูปแบบหนึ่งที่ใช้ในการสะสมความมั่งคั่ง

คุณสมบัติของสิ่งที่จะใช้เป็นเงินที่ดี

1. เป็นที่ยอมรับของสังคม ถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานของสิ่งที่จะถูกนำมาใช้เป็นเงินที่ดี เพราะถ้าขาดการยอมรับจากสังคม สิ่งนั้นยอมใช้เป็นเงินไม่ได้ หากลองสมมุติสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นเงินแล้วผู้ขายสินค้าหรือบริการปฏิเสธการรับชำระค่าสินค้าและบริการดังกล่าว สิ่งนั้นก็ย่อมไม่สามารถที่จะใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนได้

2. มีเสถียรภาพในมูลค่า เนื่องจากเงินมีมูลค่าเพราะสามารถเก็บรักษาอำนาจที่ใช้แลกเปลี่ยนเป็นสินค้าและบริการต่าง ๆ ได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการเก็บรักษามูลค่าของเงินไว้ สิ่งที่จะถูกกำหนดเป็นเงินต้องมีมูลค่าที่ค่อนข้างมีเสถียรภาพ เพื่อเป็นการเก็บรักษาอำนาจซื้อของเงินเหล่านั้นไว้ แต่หากสิ่งที่จะนำมาใช้เป็นเงิน มีมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมากในช่วงระยะเวลาอันสั้น ก็ย่อมหมายถึงความเสี่ยงเกี่ยวกับอำนาจซื้อที่จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย

3. มีปริมาณที่ยืดหยุ่นได้ โดยสิ่งที่จะเป็นเงินที่ดี จะต้องมีความพอกับความต้องการและความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ ถ้าปริมาณเงินมีน้อยเกินไปเศรษฐกิจก็จะหยุดชะงัก แต่ก็ไม่ใช่ว่ามีมากเกินไปจนไร้ค่า

4. มีน้ำหนักเบา เงินที่ดีควรมีขนาดเล็กและทำจากวัสดุที่มีน้ำหนักเบา เพื่อให้สะดวกในการที่จะพกพาไปเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยนยังที่ต่างๆ

5. มีความคงทน เนื่องจากเงินเป็นสิ่งที่ต้องถูกนำไปใช้เป็นประจำทุกวัน ดังนั้นสิ่งที่จะถูกนำมาใช้เป็นเงินจึงต้องมีคุณสมบัติที่คงทนพอสมควร มิเช่นนั้นก็จะชำรุดเสียหาย ไม่สามารถใช้แลกเปลี่ยนได้และสูญเสียมูลค่าที่เก็บสะสมไว้โดยง่าย

6. เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันด้านมูลค่า หมายถึงมูลค่าของวัตถุที่ใช้ทำเงินในหน่วยเดียวกันต้องเหมือนกัน มิเช่นนั้นเงินที่มีมูลค่าทางวัตถุสูงกว่าจะไม่ถูกนำมาเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน และหายไปจากการหมุนเวียน คงเหลือเฉพาะเงินที่มีมูลค่าทางวัตถุต่ำกว่า

7. แบ่งเป็นหน่วยย่อยได้ง่าย เนื่องจากมูลค่าของสิ่งที่จะใช้ซื้อขายกันมีมากมายหลายระดับ ตั้งแต่ราคาต่ำสุด จนถึงราคาสูงสุด ดังนั้น เงินที่ดีต้องสามารถแบ่งเป็นหน่วยย่อย ๆ ได้ง่าย เพื่อที่จะสามารถชำระค่าสินค้าและบริการได้ครบ ไม่ว่าจะมียุทธค่าเท่าใดก็ตาม

เงินดิจิทัลในบทบาทหน้าที่และคุณสมบัติของเงิน

ในส่วนนี้ จะเป็นการพิจารณาถึงเงินดิจิทัลในมุมมองที่เกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ในบทบาทของเงิน และพิจารณาถึงการมีคุณสมบัติเพียงพอที่จะสามารถใช้เป็นเงินที่ดีได้ แต่เนื่องจากเงินในอยู่ในรูปแบบของเงินดิจิทัลในปัจจุบันมีมากมายหลายสกุล จึงไม่อาจทำการวิเคราะห์โดยจำแนกให้ครบในทุกสกุลได้ แต่ทั้งนี้ ได้พิจารณาจากหลักในการสร้างเงินดิจิทัลที่ถูกสร้างขึ้นในรูปแบบสถาปัตยกรรมระบบคอมพิวเตอร์ที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้น การวิเคราะห์ในส่วนนี้จึงเป็นการวิเคราะห์ในภาพรวม ส่วนข้อมูลที่ใช้เป็นตัวอย่างประกอบ จะใช้การอ้างอิงจากเงินดิจิทัลในสกุลหลักๆ เช่น Bitcoin, Ethereum, Ripple

เงินดิจิทัลในมุมมองบทบาทหน้าที่ของเงิน

การที่ระบบสื่อสารของโลกเข้าสู่ยุคของการสื่อสารโดยใช้ระบบโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ซึ่งได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในสังคม จากในอดีตที่การทำธุรกรรมต่างๆ ต้องมีการพบปะเพื่อทำการแลกเปลี่ยนโดยตรง เข้าสู่ยุคที่การทำธุรกรรมที่มีทั้งในรูปแบบเดิม และรูปแบบใหม่ๆ ผ่านนวัตกรรมที่ผสมเข้ากับระบบโครงข่าย จึงส่งผลให้เกิดผลิตภัณฑ์ต่างๆ ตามมาอีกมากมาย ซึ่งรวมถึงผลิตภัณฑ์ทางการเงินในรูปแบบของเงินดิจิทัลโดยในปัจจุบันเราได้ยินเงินที่อยู่ในรูปแบบนี้มากขึ้น แต่ก็ยังอาจเกิดข้อสงสัยในประเด็นของการทำหน้าที่ของเงินว่า เงินที่สร้างขึ้นใหม่ดังกล่าวได้ตอบโจทย์ครบถ้วนหรือไม่

1. การเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน สำหรับเงินในรูปแบบเงินดิจิทัล ที่สร้างขึ้นมานั้นทุกสกุลมีพื้นฐานมาจากความต้องการสร้างระบบมาตรฐานในการชำระค่าสินค้าและบริการต่างๆ ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเน้นในรูปแบบของการชำระออนไลน์ ในกรณีที่ผู้ซื้อและผู้ขายไม่ได้พบกันโดยตรง และยังรวมถึงกรณีที่มีการพบเจอกันก็สามารถชำระค่าสินค้าและบริการผ่านทางเครื่องรับชำระต่างๆ ได้ ดังนั้น เงินดิจิทัล จึงตอบโจทย์ในข้อนี้

2. เป็นเครื่องวัดมูลค่าหรือการใช้เงินเป็นหน่วยกลางในการวัดมูลค่าของสินค้าและบริการทุกชนิดให้มีมูลค่าอยู่ในหน่วยเดียวกัน ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากวัตถุประสงค์ในข้อแรกที่ต้องการสร้างเงินดิจิทัล มาเพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน จึงย่อมส่งผลในหน้าที่ของเงินดิจิทัล ที่ใช้เป็นเครื่องวัดมูลค่าได้ด้วยเช่นกัน เพียงแต่การวัดมูลค่าสินค้าอาจไม่ได้เทียบเคียงกับเงินดิจิทัลในสกุลอื่นๆ โดยตรง แต่เป็นการเทียบเคียงโดยเทียบกับค่าภายนอกของเงิน ผ่านทางอัตราแลกเปลี่ยนของเงินดิจิทัล กับราคาสินค้าที่ระบุอยู่ในสกุลเงินอื่นๆ ส่งผลให้เราสามารถระบุความแตกต่างของมูลค่าสินค้าต่างๆ ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งได้เช่นกัน ดังนั้น เงินดิจิทัล จึงตอบโจทย์ในข้อนี้

3. เป็นมาตรฐานในการชำระหนี้ในภายหน้า ในส่วนของเงินดิจิทัล หากพิจารณาในมุมมองของมาตรฐานในการชำระหนี้ อาจตีความหมายได้ 2 ประเด็น ซึ่งไปเชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ในด้านอื่นๆ ของสิ่งที่จะใช้เป็นเงิน โดยในประเด็นแรก หากพิจารณาเฉพาะในส่วนของภาระชำระหนี้โดยตีค่าเป็นหน่วยเงินใน

รูปแบบของเงินดิจิทัล ก็ไม่ใช่เรื่องที่เป็นปัญหามากนัก เพราะเงินดิจิทัล ได้กำหนดเงินแต่ละหน่วยไว้เท่ากัน อยู่แล้ว หากเจ้าหนี้และลูกหนี้ใช้หน่วยเงินในมาตรฐานเดียวกัน ในมุมมองของเจ้าหนี้ก็สามารถคิดอัตราผลตอบแทนได้ และในมุมมองของลูกหนี้ก็สามารถพิจารณาถึงต้นทุนของการนำเงินทุนมาใช้ได้เช่นกัน

แต่ในประเด็นที่สอง ค่อนข้างที่จะเป็นปัญหาสำหรับการพิจารณาใช้เงินดิจิทัล เป็นมาตรฐานในการชำระหนี้ เนื่องจากการเกิดภาวะหนี้ ย่อมเกี่ยวเนื่องกับช่วงเวลาที่ให้กู้ยืมเงิน และช่วงเวลาของการชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยคืน ซึ่งจะมีผลเชื่อมโยงไปถึงหน้าที่ในส่วนที่ 4 ของเงิน คือการมีหน้าที่เก็บรักษามูลค่า หากมูลค่าของเงินดิจิทัลสกุลดังกล่าวไม่เปลี่ยนแปลงไม่ไปมาก ก็ไม่มีปัญหาสำหรับการทำหน้าที่ในด้านนี้ แต่ถ้าหากมูลค่ามีการเคลื่อนไหวในลักษณะที่ขาดเสถียรภาพแล้วเงินดิจิทัลสกุลนั้นๆ ก็ไม่สามารถที่จะใช้เป็นมาตรฐานในการชำระหนี้ในภายหน้า

4. เป็นเครื่องรักษามูลค่า ในประเด็นสุดท้ายของการทำหน้าที่ของเงิน คือการอยู่ในสภาพที่สามารถเก็บรักษามูลค่าได้ หมายถึง เงินมีบทบาทในการเก็บรักษาอำนาจซื้อไว้ไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากหรือไม่ให้มีการเสื่อมสลายไปตามกาลเวลา โดยเป็นการตีค่าของเงินสกุลนั้นเทียบกับมูลค่าของสินค้าต่างๆ เมื่อช่วงเวลาเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสามารถแยกสาเหตุที่ทำให้มูลค่าของเงินเปลี่ยนแปลงไปได้ 2 ประเด็น คือ

ประเด็นแรก มูลค่าของเงินเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป ในประเด็นนี้ เงินไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดหรืออยู่ในสกุลใด ก็ได้รับผลเช่นเดียวกัน ยกตัวอย่างง่ายๆ เช่น ปัจจุบันน้ำดื่มขวดละ 7 บาท หากปีหน้าน้ำดื่มตามขนาดและปริมาณเดิมปรับราคาเป็นขวดละ 8 บาท นั้นย่อมหมายความว่าเงินมีค่าน้อยลง เพราะเงินตามจำนวนเดิม 7 บาท ไม่สามารถซื้อซื้อน้ำได้

ประเด็นที่สอง มูลค่าของเงินเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าในตัวของเงินชนิดนั้นเอง ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการได้รับความนิยม การเสื่อมความนิยม หรือการใช้เงินไปเพื่อวัตถุประสงค์หลักในด้านอื่นๆ มากกว่าที่จะใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ง่ายสำหรับการพิจารณาค่าภายนอกของเงิน โดยมีสาเหตุเกิดขึ้นจากกรณีสินค้าไม่ได้ตั้งราคาเป็นหน่วยของเงินดิจิทัลชนิดนั้นโดยตรง แต่เป็นการตีค่าผ่านอัตราแลกเปลี่ยนกับเงินสกุลอื่นๆ ดังนั้นหากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินดิจิทัลเมื่อเทียบกับเงินสกุลอื่นๆ เปลี่ยนแปลงไปมากในช่วงเวลาอันรวดเร็ว ย่อมไม่สามารถที่จะกล่าวได้ว่าเงินชนิดนั้นเป็นเครื่องเก็บรักษามูลค่าที่ดีได้

เงินดิจิทัลในมุมมองคุณสมบัติของเงินที่ดี

หลังจากที่ได้วิเคราะห์เงินดิจิทัลในบทบาทของการทำหน้าที่เป็นเงินแล้ว ในส่วนที่จะกล่าวถึงนี้ เป็น การพิจารณาถึงเงินดิจิทัลในมุมมองด้านคุณสมบัติของเงินที่ดี โดยทำการพิจารณาในแต่ละประเด็น ดังนี้

1. การเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งถือเป็นปัจจัยพื้นฐานของเงินที่ดี เพราะถ้าขาดการยอมรับจากสังคม สิ่งนั้นยอมใช้เป็นเงินไม่ได้ เมื่อพิจารณาถึงเงินดิจิทัลในบริบทนี้ จะเห็นว่าปัจจุบันยังไม่สามารถที่จะตอบโจทย์ ได้ชัดเจนนัก เนื่องจากการยอมรับการใช้ผ่านเงินที่อยู่ในรูปแบบของเงินดิจิทัล มีการยอมรับเพื่อใช้ชำระ ค่าสินค้าและบริการสำหรับกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มของผู้ที่ใช้ บริการซื้อขายสินค้าผ่านระบบออนไลน์

2. การมีเสถียรภาพในมูลค่า ในเบื้องต้นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำว่าเสถียรภาพในมูลค่าก่อนว่า ไม่ได้มีความหมายในมุมมองของค่าเงินที่ลดลงเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการเพิ่มขึ้นของค่าเงินด้วย ซึ่งสิ่งที่จะมี คุณสมบัติของเงินที่ดีได้ ต้องสามารถที่จะเก็บรักษาอำนาจซื้อซึ่งใช้สำหรับการแลกเปลี่ยนเป็นสินค้าและ บริการต่าง ๆ ให้ใกล้เคียงกับระดับเดิมได้ หากเงินดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงอำนาจการซื้อสินค้าไปใน ช่วงเวลาอันรวดเร็ว ก็ย่อมที่จะขาดเสถียรภาพในด้านการเก็บรักษามูลค่า

เมื่อทำการพิจารณาเงินดิจิทัลที่มีในปัจจุบันโดยเน้นไปที่สกุลหลักๆ ที่ได้รับความนิยมอย่าง bitcoin, Ethereum, Ripple พบว่าทุกสกุลมีคุณสมบัติของการมีเสถียรภาพในมูลค่าค่อนข้างต่ำ เนื่องจากค่าของเงิน เมื่อเทียบค่าเป็นเงินสกุลอื่น มีการเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมากในเวลาอันรวดเร็ว โดยเฉพาะในสกุลของ bitcoin ที่มีมูลค่าของเงินมีการเปลี่ยนแปลงหลายเท่าตัวในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา

3. มีปริมาณที่ยืดหยุ่นได้ หมายถึงจะต้องมีปริมาณที่มากพอกับความต้องการและความเจริญเติบโต ของเศรษฐกิจ ซึ่งเงินดิจิทัลโดยส่วนใหญ่เริ่มเกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ จึงส่งผลให้ปริมาณเงินดิจิทัลในแต่ละ สกุล โดยเฉพาะในกลุ่มของเงินดิจิทัลสกุลที่มีการก่อตั้งขึ้นหลังจากมีกระแสการใช้เงินดิจิทัลมาชั่วระยะหนึ่ง ยังมีปริมาณหมุนเวียนในระบบค่อนข้างน้อยส่วนในกลุ่มที่ได้รับความนิยมและเป็นกระแสในปัจจุบันอย่าง Bitcoin, Ethereum, Bitcoin Cash, Ripple แม้จะมีปริมาณที่มากกว่ากลุ่มที่สร้างขึ้นใหม่ แต่ก็ยังคงเป็น สัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับขนาดเศรษฐกิจส่วนในประเด็นเรื่องการเพิ่มจำนวน โดยส่วนใหญ่จะสามารถเพิ่ม จำนวนได้แต่มีสัดส่วนของการเพิ่มไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดและหลักเกณฑ์การสร้างเงินดิจิทัลใน สกุลนั้นๆ

4. มีน้ำหนักเบา ข้อนี้นับว่าเป็นจุดเด่นของเงินในรูปแบบเงินดิจิทัลเพราะไม่ได้มีการจัดทำเหรียญ หรือธนบัตรออกมาใช้ แต่เป็นเพียงข้อมูลในที่ถูกบันทึกอยู่ในระบบเครือข่ายเท่านั้น ซึ่งผู้ใช้เองก็สามารถใช้ได้ ทุกที่ผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือสื่อสารในปัจจุบัน จึงง่ายต่อการพกพาไปเป็นสื่อกลาง การแลกเปลี่ยนยี่ห้อต่างๆ

5. มีความคงทน คุณสมบัติในข้อนี้ส่วนใหญ่จะใช้ในเงินที่มีสภาพทางกายภาพเป็นเงินเหรียญ หรือ ธนบัตร เนื่องจากต้องถูกพกพาไปยังสถานที่ต่างๆ ทุกวัน และมีการเปลี่ยนมือผู้ใช้หลายรอบซึ่งเสี่ยงต่อการ ขำรุดได้ง่าย แต่สำหรับเงินดิจิทัลแล้วคุณสมบัติในข้อนี้แทบที่จะมองข้ามไปได้ เนื่องจากไม่มีการจัดทำเหรียญ หรือธนบัตรออกมาใช้ การใช้งานเป็นเพียงการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างผู้ให้และผู้รับ ดังนั้นความคงทนถาวร

หรือการคงอยู่ของเงินในรูปแบบเงินดิจิทัล จึงไม่ได้อยู่ที่คุณสมบัติของตัวเงินเอง แต่หากอยู่ในคุณสมบัติของเครื่องมือที่ใช้พกพา หรือเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรักษาเงินเหล่านั้นให้ปลอดภัยจากการสูญหายหรือภัยทางด้าน cyber

6. เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันด้านมูลค่า คุณสมบัติในข้อนี้ก็เป็นอีกข้อหนึ่งที่ไม่ได้เป็นปัญหาเกี่ยวกับเงินในรูปแบบเงินดิจิทัล เนื่องจากเป็นเงินที่เป็นการบันทึกข้อมูลไว้ในระบบเครือข่าย ไม่ได้มีการจัดทำเป็นเงินที่มีรูปลักษณะทางกายภาพออกมาใช้ จึงทำให้ไม่มีความแตกต่างกันของเงินในแต่ละหน่วย

7. ต้องแบ่งเป็นหน่วยย่อยได้ง่าย เพื่อรองรับการซื้อขายสินค้าและบริการได้ครบทุกชนิด เนื่องจากมูลค่าของสิ่งที่จะใช้ซื้อขายกันมีมากมาหลายระดับ ซึ่งในส่วนนี้ก็ไม่เป็นปัญหาสำหรับเงินดิจิทัล เนื่องเป็นเงินที่อยู่ในรูปของไฟล์ข้อมูลที่เก็บอยู่ในระบบเครือข่ายเท่านั้นการใช้ซื้อขาย แลกเปลี่ยนสินค้าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในระบบจากผู้ซื้อไปยังข้อมูลของผู้ขาย โดยหน่วยเงินดิจิทัลในแต่ละสกุลแม้จะมีมูลค่ามากเมื่อเทียบกับราคาสินค้าที่ถูกตั้งราคาเป็นเงินสกุลต่างๆ แต่เนื่องจากจุดเด่นของเงินดิจิทัล ที่เป็นไฟล์ข้อมูลในระบบจึงสามารถแบ่งเป็นหน่วยย่อยๆ ได้โดยการใช้ทศนิยมในการแบ่งหน่วยของเงินดิจิทัลออกเป็นหน่วยย่อยๆ อย่างเช่นเงิน Bitcoin ที่มีหน่วยเงิน BTC หากเทียบเป็นเงินไทยในอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน 1 BTC จะมีค่าประมาณ 360,000 บาท แต่เงินที่อยู่ในรูปของ Bitcoin ก็สามารถบันทึกการแลกเปลี่ยน โดยการใช้จุดทศนิยมได้ถึง 8 หลัก จึงทำให้สามารถรองรับการซื้อขายสินค้าได้หลากหลาย ครบทุกระดับสินค้าดังเช่นเงินปกติทั่วไป

จุดอ่อน ของการตีความหมายเงินดิจิทัลในนิยามของเงิน

จากการพิจารณาในมุมมองเงินดิจิทัลในการเป็นเงินที่ดี ผ่านบทบาทหน้าที่และคุณสมบัติของการเป็นเงินที่ดี พบว่าเงินดิจิทัลยังมีข้อบกพร่องหลายส่วน ซึ่งพอที่จะสรุปในประเด็นที่สำคัญๆ ได้ดังนี้

ในประเด็นด้านการพิจารณาบทบาทหน้าที่ของการใช้เป็นเงินเงินดิจิทัลยังมีจุดอ่อนในส่วนของการใช้เป็นมาตรฐานในการชำระหนี้ และการใช้เป็นเครื่องเก็บมูลค่า ซึ่งทั้งสองหน้าที่มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างมาก และการทำหน้าที่ตามหลักดังกล่าวจะมีความเกี่ยวข้องกับช่วงเวลา การที่มูลค่าของเงินดิจิทัลในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับมูลค่าของเงินสกุลอื่น หรือเมื่อเทียบกับราคาสินค้าจึงส่งผลให้ผู้ใช้เกิดความไม่มั่นใจกับมูลค่าของเงินดิจิทัลสกุลนั้น ๆ ซึ่งความไม่มั่นใจดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ทั้งในด้านบวกในกรณีที่มูลค่าของเงินดิจิทัลปรับเพิ่มขึ้น และความไม่มั่นใจในด้านลบซึ่งจะเกิดขึ้นในกรณีที่มูลค่าของเงินดิจิทัลปรับลดลง

จากเรื่องความไม่มั่นใจในมูลค่าของเงินดิจิทัล ได้ส่งผลกระทบต่อไปยังการทำหน้าที่ในส่วนของการใช้เป็นมาตรฐานการชำระหนี้ หากมีการกำหนดพันธะระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ ต้องถูกชดเชยแก่กันโดยการใช้

เงินในรูปแบบเงินดิจิทัล ย่อมทำให้เกิดความไม่มั่นใจในอำนาจซื้อของตนที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งมุมมองในด้านเจ้าหนี้และลูกหนี้ โดยในกรณีของเงินดิจิทัลมีมูลค่าสูงขึ้น เจ้าหนี้จะได้รับประโยชน์เพราะในจำนวนเงินดิจิทัลที่ได้รับจากการใช้คืนหนี้มาทำให้ตนเองมีอำนาจในการซื้อสินค้าและบริการต่างๆ ได้มากขึ้น ส่วนในฝั่งลูกหนี้จะมองว่าตนเองเสียประโยชน์ค่อนข้างมาก เพราะด้วยจำนวนเงินที่ตนเองจ่ายคืนหนี้ไป จะทำให้ตนเองสูญเสียอำนาจซื้อสินค้าและบริการไปมากกว่าที่ได้ตกลงกันไว้ และเหตุการณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นในทางกลับกันหากเงินดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงมูลค่าในทางที่ลดลง

สำหรับประเด็นของเงินดิจิทัลในมุมมองการมีคุณสมบัติของเงินที่ดีนั้น พบว่าเงินดิจิทัลก็ยังคงมีจุดอ่อนในเรื่องการยอมรับของสังคม, การมีเสถียรภาพในมูลค่า, และปริมาณที่ยืดหยุ่นได้

ประเด็นเรื่องการยอมรับของสังคม พบว่าในปัจจุบันมีเงินในรูปแบบของเงินดิจิทัลเกิดขึ้นมากมายจากข้อมูลที่มีการรวบรวมของ coinmarketcap.com พบว่าปัจจุบันมีเงินดิจิทัลที่ได้จัดทำขึ้นทั้งที่เปิดใช้แล้วและยังไม่เปิดใช้รวมทั้งสิ้น 1,318 สกุล แต่มีเงินดิจิทัลที่เราคุ้นเคยชื่อกันในปัจจุบันเพียงแค่ 7-8 สกุล เช่น Bitcoin, Ethereum, Bitcoin Cash, Ripple, Dash, Bitcoin Gold, Litecoin จึงสื่อถึงการยอมรับในมุมมองของการรับรู้ของสังคมยังมีไม่มาก และหากพิจารณาแต่เฉพาะกลุ่ม 7-8 สกุลที่คุ้นชื่อกันก็เชื่อว่าจะมีการใช้ซื้อขายสินค้าได้ทุกชนิด การใช้งานของเงินในรูปแบบของเงินดิจิทัลโดยส่วนใหญ่ยังคงจำกัดอยู่ในกลุ่มแคบๆ เท่านั้น อีกทั้งเงินกลุ่มร้านค้าที่รับชำระค่าสินค้าและบริการด้วยเงินดังกล่าวก็มีจำนวนน้อย ประกอบกับเงินที่อยู่ในรูปแบบเงินดิจิทัลในหลายๆ ประเทศยังไม่มีการบัญญัติให้เป็นเงินที่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงทำให้ขาดความเชื่อมั่น และการยอมรับในสังคมส่วนรวม

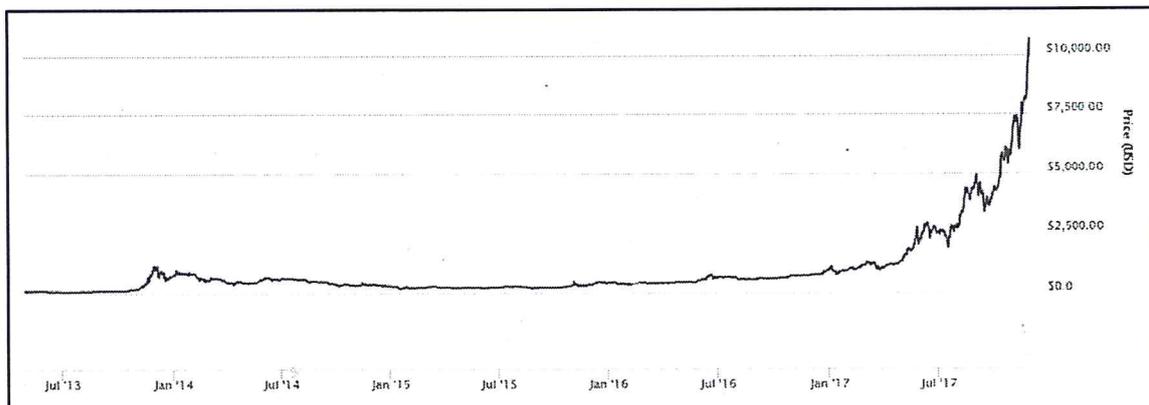
ส่วนประเด็นในด้านการมีเสถียรภาพในมูลค่า นับว่าเป็นปัญหาค่อนข้างหนักของการพิจารณาคุณสมบัติของการเป็นเงินของเงินดิจิทัล เพราะมูลค่าในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงและมีอัตราส่วนการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าที่ค่อนข้างสูง ซึ่งถือว่าการเปลี่ยนแปลงที่ขาดเสถียรภาพ ส่งผลให้เงินดิจิทัลค่อนข้างที่จะขาดคุณสมบัติในข้อนี้ การที่มูลค่าเงินดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงโดยไม่มีเสถียรภาพย่อมกระทบไปถึงการทำหน้าที่ของเงินในด้านการใช้เป็นมาตรฐานในการชำระหนี้ และการใช้เป็นเครื่องเก็บรักษามูลค่าดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

จากภาพที่ 2 เป็นตัวอย่างของมูลค่าเงินในรูปแบบเงินดิจิทัล โดยเป็นการแสดงถึงมูลค่าของเงินเงินดิจิทัลในสกุล Bitcoin เทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งพบว่ามูลค่าในช่วงตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาจากข้อมูลของเงินดิจิทัลในสกุลอื่นๆ เช่น Ethereum, Ripple ก็พบว่ามูลค่ามีการเปลี่ยนแปลงในสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง ภายในระยะเวลาอันรวดเร็วเช่นเดียวกัน

ส่วนประเด็นในด้านปริมาณและความยืดหยุ่นในปริมาณของเงินดิจิทัลสกุลต่าง ๆ นั้น ยังถือว่ามีปริมาณค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับสัดส่วนเศรษฐกิจดังตัวอย่างที่ได้แสดงในตารางที่ 1 ซึ่งเป็นเงินดิจิทัล 5

สกุลที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน ส่วนการการเพิ่มปริมาณในอนาคตนั้นก็ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของเงินแต่ละสกุล เช่น สกุลเงิน Bitcoin ซึ่งใช้สถาปัตยกรรม Blockchain ในการสร้างจะกำหนดจำนวนเงินไว้ในระบบที่ 21 ล้าน BTC โดยช่วงต้นของการเริ่มดำเนินการ Miners จะได้รับรางวัลเป็นเงินสกุล Bitcoin จำนวน 50 BTC แต่หลังจากที่คำนวณจำนวน block ใน blockchain ไป 210,000 blocks รางวัลถูกลดลง 50% หรือคิดเป็น 25 BTC และเมื่อจำนวน block ใน blockchain ถึง 420,000 blocks ก็จะถูกลดลง 50% เป็น 12.5 BTC เงินในระบบจะถูกสร้างขึ้นเรื่อย ๆ จนมีจำนวนครบ 21 ล้าน BTC โดยในปัจจุบันมีการสร้างขึ้นมาแล้วประมาณ 16.7 ล้าน BTC

ภาพที่ 2: มูลค่าของเงิน Bitcoin เมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา: <https://coinmarketcap.com/currencies/bitcoin/#charts>

ตารางที่ 1: จำนวนและมูลค่าของเงินดิจิทัล 5 สกุล

Name	Market Cap	Price	Circulating Supply
Bitcoin	\$168,114,112,512	\$10,059.50	16,711,975 BTC
Ethereum	\$42,507,989,833	\$442.52	96,059,563 ETH
Bitcoin Cash	\$22,677,281,848	\$1,347.32	16,831,400 BCH
Ripple	\$9,537,801,979	\$0.246947	38,622,870,411 XRP
Dash	\$6,204,191,598	\$803.58	7,720,737 DASH

ที่มา: <https://coinmarketcap.com/>

บทสรุป

ในปัจจุบันเราได้ยินชื่อเงินในตระกูลดิจิทัลผ่านช่องทางข่าวสารในด้านต่างๆ มากมาย แต่ข้อมูลได้รับส่วนใหญ่กลับไม่ได้ตอบคำถามเกี่ยวกับการมีสภาพความเป็นเงินของเงินที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัลมากนัก บทความนี้จึงได้เน้นวิเคราะห์โดยใช้การเปรียบเทียบถึงหลักในการทำหน้าที่และการมีคุณสมบัติของเงินที่ดี ซึ่งพบว่าเงินดิจิทัล ณ ห้วงเวลาในปัจจุบัน ยังมีจุดบกพร่องของการทำหน้าที่เป็นเงิน ในด้านการใช้เป็นมาตรฐานในการชำระหนี้และการใช้เป็นเครื่องเก็บมูลค่า ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากมูลค่าเมื่อเปรียบเทียบกับเงินในรูปแบบอื่นมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก ส่วนประเด็นในด้านคุณสมบัติของเงินที่ดีนั้น เงินดิจิทัลก็ยังคงมีจุดอ่อนในเรื่องการยอมรับของสังคม การมีเสถียรภาพในมูลค่า และปริมาณที่ยืดหยุ่นได้

แม้เงินดิจิทัล จะขาดคุณสมบัติของการเป็นเงินที่ดี แต่เหตุใดในปัจจุบันจึงมีกระแสเกี่ยวกับความต้องการเงินดิจิทัลเกิดขึ้นในตลาดประเด็นปัญหาในข้อนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ไม่ได้พิจารณาคุณค่าของเงินดิจิทัลตามคุณสมบัติของความเป็นเงิน แต่เป็นการพิจารณาเงินดิจิทัลเป็นทรัพย์สินทางการเงินมากกว่า

เงินตามความหมายโดยทั่วไปจะเน้นการใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน การถือเงินไว้ย่อมไม่เกิดประโยชน์หรือผลได้จากการถือเงินนั้น แตกต่างกับทรัพย์สินทางการเงินเช่น หุ้น พันธบัตร ตั๋วเงิน ที่มีความต้องการถือเพื่อมุ่งหวังในผลตอบแทนที่ได้รับทั้งในส่วนของอัตราดอกเบี้ยและการเปลี่ยนแปลงราคา หากวิเคราะห์ในกรณีของเงินดิจิทัล ซึ่งก่อนหน้านี้ไม่ได้มีข่าวเกิดขึ้นและไม่ได้รับความสนใจมากนัก แต่ช่วงปัจจุบันกระแสข่าวที่เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าเมื่อเทียบเป็นเงินสกุลอื่น ส่งผลให้ผู้ที่มีความต้องการครอบครองเงินดิจิทัลไม่ได้มุ่งหวังเพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน แต่มุ่งหวังในผลตอบแทนที่จะได้รับจากการครอบครองเงินดิจิทัลมากกว่า

หากการครอบครองเงินดิจิทัล ถูกใช้เพื่อหวังผลจากอัตราผลตอบแทนในรูปแบบของทรัพย์สินทางการเงินการพิจารณาที่จะเลือกถือทรัพย์สินใดย่อมต้องอาศัยการเปรียบเทียบผลได้ที่จะได้รับและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในทรัพย์สินทางการเงินชนิดนั้น เปรียบเทียบกับกับถือครองทรัพย์สินในรูปแบบอื่นๆ และมีอีกปัจจัยหนึ่งที่ไม่อาจมองข้ามได้ คือต้องคำนึงถึงการมีกฎหมายรองรับซึ่งเป็นการใช้บังคับระหว่างผู้ให้สัญญาและผู้รับสัญญา สำหรับในกรณีของเงินดิจิทัลที่มีการซื้อขายในปัจจุบันตามกฎหมายของประเทศไทยยังถือว่าไม่ผิดกฎหมาย แต่ก็ยังไม่ได้มีกฎหมายออกมาให้ความคุ้มครองผู้ใช้ถือครองเช่นกัน อนึ่ง บทความในครั้งนี้ได้เน้นไปในส่วนของการพิจารณาคุณลักษณะของการมีสภาพเป็นเงิน มิได้มุ่งพิจารณาถึงที่การแสวงหากำไรจากการถือครองเงินดิจิทัล ดังนั้น หากมีความต้องการเข้าสู่ตลาดเงินดิจิทัลเพื่อมุ่งหวังรายได้ต้องพิจารณาถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นรวมถึงทำการศึกษาการกำเนิด เงินไซ และวิเคราะห์ปัจจัยการคงอยู่ในตลาดของเงินดิจิทัลสกุลนั้นๆ ให้รอบคอบ

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา สังขมณี. (2558). การเงินและการธนาคาร. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 17-23
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2560). รายชื่อของผู้ให้บริการที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ภายใต้การกำกับดูแลของทางการ. ค้นเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2560. จาก <https://www.bot.or.th/Thai/Documents/ListofeMoneyProvider.pdf>
- เพชรรินทร์ หงส์วัฒนกุล, รังสิมา บุญธาพิพย์. (2557). เงินในโลกดิจิทัล. ธนาคารแห่งประเทศไทย. ค้นเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2560. https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/DocLib_/article2_05_14.pdf
- สภาปฏิรูปแห่งชาติ. (2560). การปฏิรูประบบการรองรับนวัตกรรมทางการเงิน. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2560. จาก http://library2.parliament.go.th/giventake/content_nrsa2558/d042560-01.pdf
- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล. (2560). Blockchain & Thailand 4.0. ค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2560. จาก [http://www.nbtc.go.th/getattachment/Services/quarter2560/ไตรมาส-1-ปี-2560-\(1\)/เอกสารแนบ.pdf.aspx](http://www.nbtc.go.th/getattachment/Services/quarter2560/ไตรมาส-1-ปี-2560-(1)/เอกสารแนบ.pdf.aspx)
- ศูนย์การศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. (2556). Bitcoin สกุลเงินดิจิทัล: บทเรียนใหม่เปลี่ยนโลกการเงินและภัยคุกคามความมั่นคง. ค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2560. จาก <http://www.sc.mahidol.ac.th/ic/SSC/ASEAN%20Weekly%20Focus%20202-8Dec13.pdf>
- Bank for International Settlements. (2015). Digital currencies. Retrieved November 2, 2017 from <https://www.bis.org/cpmi/publ/d137.pdf>
- Gordon, B. (2008). *Economic*. New Delhi: India Campus.
- International Monetary fund. (2016). Virtual Currencies and Beyond: Initial Considerations. Retrieved November 2, 2017 From <https://www.imf.org/external/pubs/ft/sdn/2016/sdn1603.pdf>
- World Bank Group. (2014). Bitcoin Versus Electronic Money. Retrieved November 12, 2017 from <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/18418/881640BRI0Box30WLEDGENOTES0Jan02014.pdf;jsessionid=C88D6C10500891061B2C3F47CBCBA75F?sequence=1>

